



# Korruption och mutor

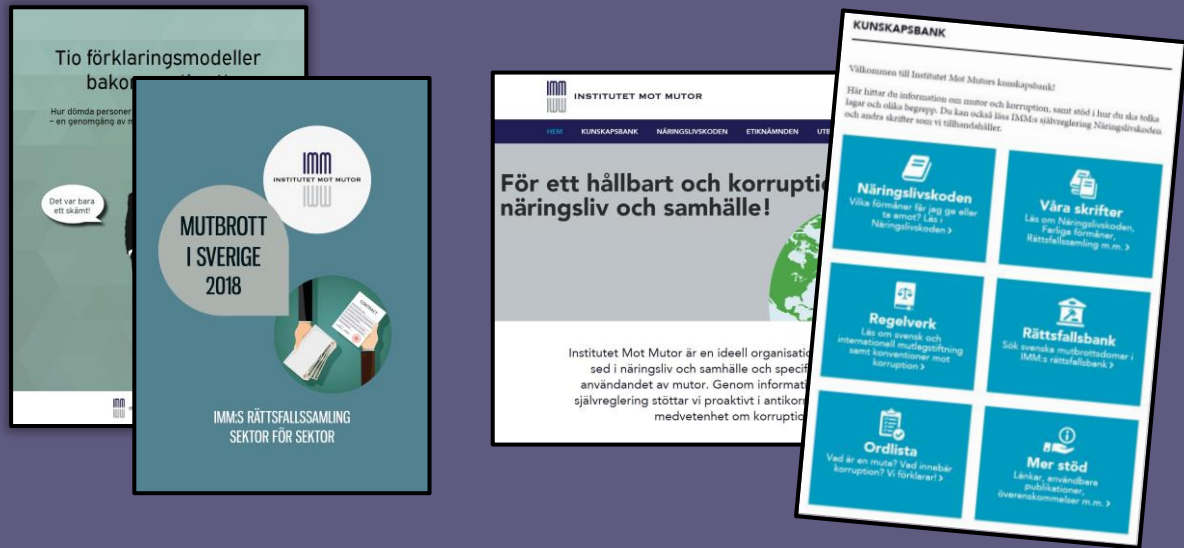
- Vad är det och hur ska man göra för att hamna rätt?

Emma Renheim  
Jurist, IMM

Presentation Statens inköpscentral "Avropadagen 2023"  
2023-05-26

# IMM:S ARBETSMETODER

## Information och kunskapsspridning



## Självreglering



## ETIKNÄMNDEN



Ansvarsbegränsning: IMM ansvarar inte för beslut eller åtgärder som fattas med utgångspunkt i information eller rådgivning lämnad från IMM. IMM kan inte uttala sig om rättsliga konsekvenser vid olika beteenden hos givare eller mottagare. IMM ansvarar inte för direkt eller indirekt skada, följdskada, utebliven vinst eller annan olägenhet till följd av användningen av olika svar eller av den information IMM tillhandahåller.

# HUVUDMÄN OCH PARTNERORGANISATIONER

## Huvudmän



## Partnerorganisationer

BYGGFÖRETAGEN



SVENSK  
HANDEL



# STÖDJANDE MEDLEMMAR

|  | **Almega**



 **ekn**

**FAR**

  
**FASTIGHETSÄGARNA**

**företagarna**

**HEXATRONIC**  
Group AB (publ) 



  
HSB – där möjligheterna bor

  
**KF**

  
**SCANIA**

 **Lejonfastigheter**

**NCC** 



  
**LANTERO**

**SKANSKA**

 **Axel Johnson**

Sparbankernas  
Riksförbund 

 **STENA**

 Svensk Försäkring

SVENSKA  
FONDHANDLARE  
FÖRENINGEN

  
**Medtech**

  
**SYSTEM  
BOLAGET**

 **SOFF**  
Säkerhets- och  
försvarsföretagen

|  | **Vårdföretagarna**

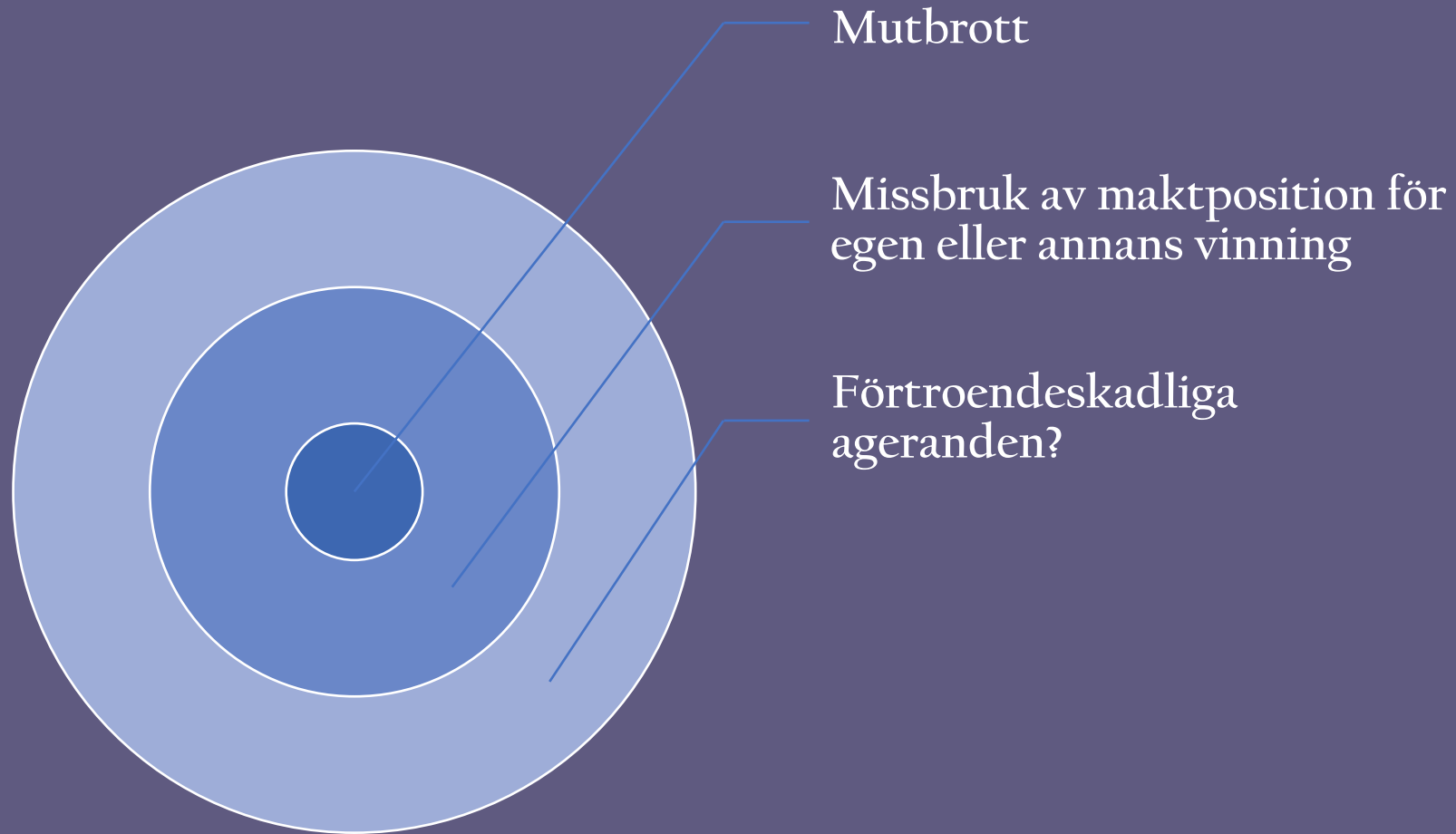
**GETINGE** 

**sobona**  
Kommunala företagens  
arbetsgivarorganisation

**ROSCHIER**

 **ITINERA**





Ansvarsbegränsning: IMM ansvarar inte för beslut eller åtgärder som fattas med utgångspunkt i information eller rådgivning lämnad från IMM. IMM kan inte uttala sig om rättsliga konsekvenser vid olika beteenden hos givare eller mottagare. IMM ansvarar inte för direkt eller indirekt skada, följdskada, utebliven vinst eller annan olägenhet till följd av användningen av olika svar eller av den information IMM tillhandahåller.

rättvisa förtroende  
saklighet **transparens**  
värderingsinfusion  
ledarskap **integritet** ärlighet moral  
medmänsklighet  
värdegrund **riskmedvetenhet**  
**tillit** jämlikhet utbildning objektivitet  
kunskap kommunikation



KORRUPTION –  
VÅR TIDS VIKTIGASTE HÅLLBARHETSFRÅGA





**GLOBALA MÅLEN**  
för hållbar utveckling

**Fattiga betalar  
ofta dubbelt så  
mycket i mutor  
som rika**

**Korruption  
stoppar rättvis  
fördelning av  
mat**

**Vill du ha en  
läkare som har  
köpt sin  
examen?**

**Att lära sig  
läsa, skriva  
och räkna ska  
inte kräva  
en muta**

**En jämställd  
spelplan utan  
svågerpolitik**

**Smutsiga  
pengar –  
smutsigt  
vatten**

**Smörj inte  
olje-oligarkerna**

**Kompis eller  
kompetens –  
vad lönar sig  
bäst?**

**Investerare  
gillar inte  
korruption**

**Lika möjligheter  
ska inte vara en  
fråga om pengar**

**Hur kunde det  
där bygget bli  
så dyrt?**

**Korruption ökar  
sopberget**

**Mutor ökar  
utsläppen**

**Mutor tömmer  
haven på fisk**

**Korruption  
skövlar  
regnskogen**

**Vill du dömas  
av en jävig  
domare?**

**Tillsammans  
mot korruption**



**GLOBALA MÅLEN**  
för hållbar utveckling

# VARFÖR SKA VI BRY OSS?

Prislapp:  
35.000  
miljarder kr

Minskad vilja att  
hushållssopsortera

Skapar en  
ojämn  
spelplan



Ökar kostnader  
att göra affärer  
med 10-30  
procent

Snedvrider  
konkurrensen

TILLIT



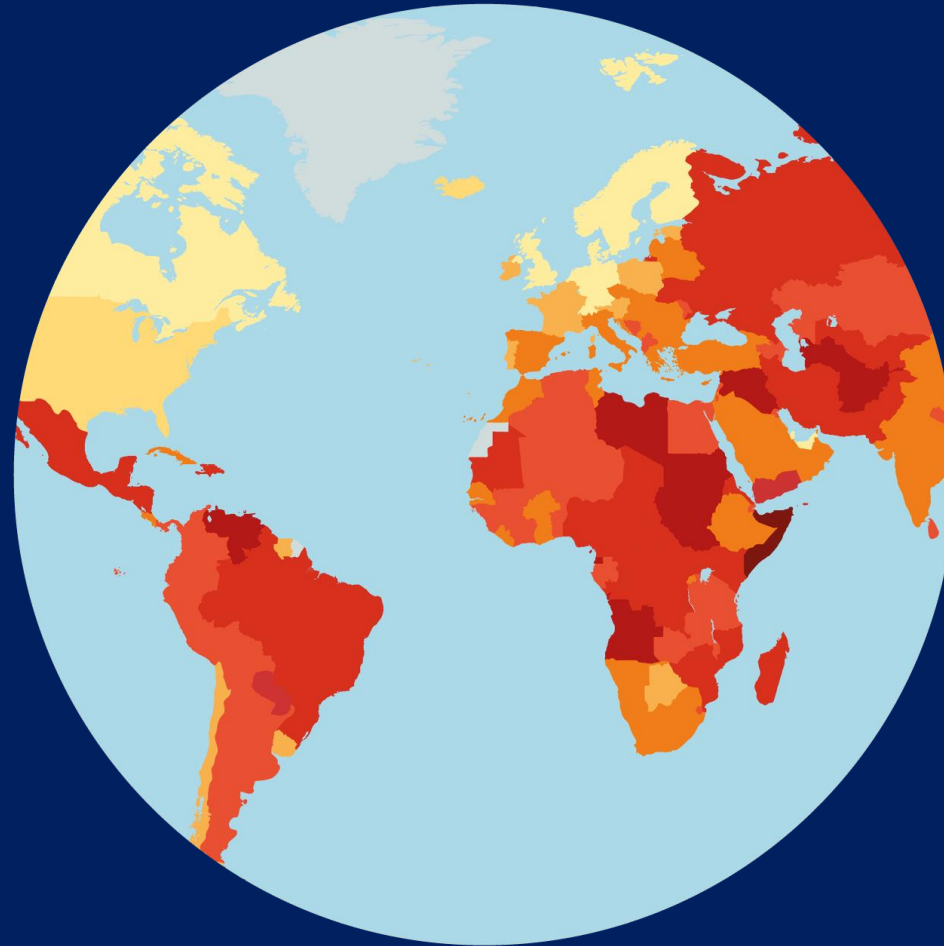
Agera för det gemensamma bästa

Trygghet

Lycka

Förutsägbarhet

# VÄRLDEN SETT UR ETT KORRUPTIONSPERSPEKTIV



# KORRUPTION, I SVERIGE?



43% tror att korruption ökat i Sverige

22% anser det acceptabelt att ge en gåva till offentlig förvaltning för att få något

47% instämmer i att det förekommer korruption i offentliga institutioner

26% tror att korruption har förhindrat vinst av ett offentligt upphandlingsförfarande

Källa: Special Europabarometer 523 Juli 2022, Flash Eurobarometer 507 juli 2022

# OFFENTLIG UPPHANDLING- ETT SÄRSKILT RISKOMRÅDE



# Upphandlare som korrupsionsväktare





# TRENDER FEMÅRSPERIOD 2018-2022

## Den typiske mutbrottslingen

Man

42-52 år

Givaren: Privat sektor

Tagaren: Offentlig sektor.



## Mutan:

1. Pengar



2. Sakgåvor



3. Presentkort



4. Nöjesresor



# Givande och tagande av muta

# GIVANDE OCH TAGANDE AV MUTA

Mottagaren ska vara en arbets- eller uppdragstagare

Som tar emot, begär eller godtar löfte om en otillbörlig förmån

För utövningen av anställningen/uppdraget

D

Y

R

T

T

I

L

L

F

Ä

L

L

E

P

E

R

S

O

N

L

I

G

T

F

R

E

K

V

E

N

S

# SISTA MEDSKICK – FRÅGOR ATT STÄLLA SIG

- ✓ Varför får *jag* en viss förmån?
- ✓ Har jag *nytta* av den/är den kopplad till mitt arbete?
- ✓ Vad säger *min arbetsgivare* om jag tar emot den?
- ✓ Hur ser det ut utifrån om jag tar emot förmånen?

Löpsedeltestet



Kan jag stå för det om jag blir offentligt ifrågasatt?



LADDA HEM KODEN MM PÅ IMM:S HEMSIDA



# TACK!

## FÖLJ OSS PÅ

Emma Renheim

Emma.renheim@institutetmotmutor.se



Institutet Mot Mutor



imm\_mutor



Ansvarsbegränsning: IMM ansvarar inte för beslut eller åtgärder som fattas med utgångspunkt i information eller rådgivning lämnad från IMM. IMM kan inte uttala sig om rättsliga konsekvenser vid olika beteenden hos givare eller mottagare. IMM ansvarar inte för direkt eller indirekt skada, följdskada, utebliven vinst eller annan olägenhet till följd av användningen av olika svar eller av den information IMM tillhandahåller.